

Miljø- og Fødevareministeriet
Landbrugs- og Fiskeristyrelsen

LDP 2020

Den Europæiske Landbrugsfond
for Udvikling af Landdistrikterne

Se EU-Kommissionen, Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne

Hårde år har gjort mælkeproducenterne topeffektive

Fremgang: De danske mælkeproducenter er blevet mere effektive i løbet af de økonomisk hårde år. Men der er plads til forbedringer. Sundhed, mælkekvalitet, malke-system og race er afgørende.

Af Anna Plum,
cand.oecon.agro og
Christine Windfeld,
cand.oecon.agro,
Københavns Universitet

Et nyt studie fra Københavns
Universitet viser, at de danske

mælkeproducenter generelt er meget effektive og, at den tekniske effektivitet har været stigende i perioden fra 2011 til 2015. Teknisk effektivitet er et udtryk for, hvor god man er til at omsætte omkostninger

til indtægter. Ved en effektivitet på 100 procent er alle omkostninger omsat optimalt. I 2015 havde 94 procent af i alt 1.810 analyserede bedrifter en teknisk effektivitet på over 90 procent. Det kan meget vel være en følge af, at de lave mælkepriser har presset producenterne til at løbe hurtigere i de daglige rutiner.

Konklusionen på analysen er dog, at der stadig er plads til at øge effektiviteten for eksempel ved at vælge de mest pro-

duktive produktionsfaktorer som valg af race eller malke-system, men også ved at sørge for at levere den bedst mulige mælkekvalitet og ved at holde mængden af sygdom i besætningen nede.

God mælkekvalitet fremmer effektiviteten

Generelt leverer de fleste danske bedrifter meget høj mælkekvalitet (målt på celletal, kimtal og sporer), og analysen viser, at det høje kvalitetsni-

veau er positivt for effektiviteten. Det samme kan siges om mængden af sygdom (yverlidelser og reproduktionssygdomme), hvor flere tilfælde af sygdomme i besætningen vil føre til lavere effektivitet. Disse effekter er som forventede, men samtidig viser analysen også, at der er meget små gevinster for de danske mælkeproducenter ved at forbedre både mælkekvaliteten og niveauet af sygdom i besætningen. Dette kan hænge sam-

men med, at man på mange af de danske bedrifter allerede formår at inkludere gode rutiner i det daglige arbejde, der fører til få sygdomme og god mælkekvalitet.

AMS er mindre produktivt

Produktionsfaktorer som valg af malkesystem og race var også inkluderet i analysen. Her viser resultatet, at det er mindre produktivt at have AMS end andre malke-systemer, det vil sige, at AMS er forbundet med større omkostninger. Dette kan hænge sammen med, at AMS er investeringstungt og kræver god management for at holde de daglige omkostninger til vedligehold nede.

Mest produktive race er Jersey

Endelig viser analysen, at Jersey er langt mere produktiv end de store racer. Det hænger umiddelbart sammen med, at Jersey kræver et lavere niveau af input – f.eks. foder. Det indikerer, at det lavere inputniveau sammen med Jerseykøernes højere fedt- og proteinprocent kan kompensere for det mindre udbytte i ydelse fra Jerseykøer.

Effektiv:

Analysen viser, at Jerseykøer er langt mere produktive end de store racer. Blandt andet fordi racen kræver et lavere niveau af input herunder foder. Arkivfoto: Torben Worsøe.

Baggrund

Artiklen er baseret på resultater fra et nyligt udgivet speciale om betydningen af mælkekvalitet og sygdomme i relation til danske mælkebedrifters præstation.

Analysen er baseret på data fra regnskabs- og kvægdatabasen fra Seges, og ved hjælp af en produktionsøkonometrisk metode er det på 1.810 danske mælkebedrifter blevet undersøgt, hvorvidt forskellige faktorer har en betydning for effektiviteten. Undersøgelsen inkluderede fuldtidsbedrifter med en besætning på over 49 malkekøer.